

ВЕСЬНІК

Беларускага Католіцкага Душпастырства

Но. 1(6)

Лёндан

Вялікдзень 1989

ХРИСТОС УВАСКРОС!

СЬВЕТ, У ЯКІМ ЖЫВЕМ

Зусім нядаўна я з жахам даведаўся, што мой халадзільнік не зьяўляецца такой нявіннай і няшкоднай прыладай. Вучоныя даказалі, што хімічныя рэчывы, якія ўжываюцца да ахалоджваньня, зьяўляюцца адной з прычынаў "дзірак" у азонным слаі, які акружае зямлю і ахоўвае яе ад шкодных сонечных праменяў, прапускаючы толькі прамені кармыня і патрэбныя да жыцця.

Справа з халадзільнікам, магчыма з прычыны сваёй на першы погляд нязначнасьці, дала мне адчуць, што сьвет, у якім жывем - адзін і што мы залежым адзін ад другога і ад навакольнага асяродзьдзя. Усьведамленьне гэтага змушае мяне адносіцца з асьцярожнасьцю да г.зв. навукова-тэхнічнага прагрэсу. Розум людзкі - цудоўны дар Божа, дзякуючы якому пазнаем навакольным сьвет. Аднак у практычным прымяненьні здабытых ведаў існуе небяспека, што з прычыны нашай абмежаванасьці мы, пры найлепшай волі, не заўсёды можам прадбачыць усе вынікі нашай дзейнасьці, асабліва на далейшую мэту. Сапраўдная трагедія паўстае, калі мы паступаем безадказна, бяздумна, або думаем толькі пра асабістую карысьць. У многіх выпадках вынікі такой дзейнасьці непапраўныя. Яны жывуць у наступных пакаленьнях. Для беларусаў, якія павінны жыць з наступствамі Чарнобыльскай трагедні, гэтага ня трэба тлумачыць.

Сказанае вышэй ня новае: мы ўсе адчуваем на сабе глыбока ўкаранёны ў нашай людзкой прыродзе вынік ўчынку нашых першых прабацькоў, які мы з'яўляем першародным (або "радзімым") грахам.

Не ўглыбляючыся ў дакладны характар першароднага граху, можна сказаць што гэта было сьцьверджаньне самавыстарчальнасьці чалавека ў адносінах да Тварца, жаданьне "быць як Бог, ведаць дабро і зло" (Быцьцё 3:5). У сутнасьці гэта было запырэчаньне патрэбы Бога, а адтуль толькі адзін крок да запырэчаньня самога Яго існаваньня. У выніку, як добра сказаў нядаўна адзін беларус, "у бязбожнага чалавека складваецца

ўсведамленне канечнасьці свайго быцця. Гэта вельмі небяспечнае ўсведамленне, бо яно дэмаралізуе асобу, нараджае пачуццё безадказнасьці за свае ўчынкі”.

Бог, стварыўшы сьвет, “убачыў, што ўсё вельмі добра” (Быцьцё 1:31). Ён бачыў усё тварэнне, як адну цэласць, у якой кожная частка мае сваё месца і назначэнне. Чалавек займаў асобае месца ў агульным пляне, бо Бог стварыў яго “на свой вобраз і падабенства” (Быцьцё 1:27) і даў яму ўладу “над рыбамі марскімі, і птушкамі небеснымі, над зямлёй і над усякай істотай, што жыве на ёй” (там жа).

Адным з вынікаў першага граху была страта пачуцця аднасьці тварэння. Сьвет быццам разбіўся на маленькія “сьветы”, кожны са сваімі асабістымі, карысьлівымі інтарэсамі. Гэта знайшло адбітак у нашых дачыненнях да навакольнага сьвету, да ўсяго стварэння, якое, паводле слоў сьвятога Паўла, “стогне і ўздыхае да сёньняшняга дня” (Рым. 8:22).

Чалавек ня быў у сілах напавіць гэты сумны стан рэчаў, але Бог не пакінуў яго. Ён сам стаўся чалавекам, прыняўшы людскую прыроду і, злучыўшы яе з боскаю ў асобе Госпада Нашага Ісуса Хрыста, ўзьняў яе да вечнага жыцьця ў дзень Уваскрасеньня. Ён адмяніў зьнікі першага граху, даючы нам магчымасьць вярнуцца да першага стану і ўдзелу ў Боскім жыцьці. Гэта была перамога над гразом і сьмерцю, але яна была купленая дарагой цаной, менавіта сьмерцю на Крыжы.

Такая лёгіка Божых дачыненняў да чалавека. Яна вынікае са слоў Хрыста: “Сын Чалавечы не прыйшоў, каб Яму служылі, але каб служыць і аддаць жыцьцё сваё як выкуп за многіх” (Мк. 10:45). Ці часам не хацеў Ён гэтым сказаць нешта важнае для нас, асабліва для “сільных гэтага сьвету”? Сярод радасьці Вялікодных сьвяткаваньняў магчыма ня шкодзіла б нам знайсці час, каб глыбей задумацца над зьвязьнем маленькага слова “служыць”.

а. Аляксандар Надсон

Вяліхдзень 1989

САПРАЎДЫ ЎВАСКРОС!

ДЗЕНЬ МАЛІТВАЎ ЗА ПАКЛІКАНЬНІ

Як прыгожыя ногі тых, што абвешчаюць добрую вестку (Ізаіа 52:7).

Нядзеля 23 красавіка будзе сусьветным днём малітваў за сьвятарскія пакліканьні.

Сьвяты Павал, будучы ў Атэнах, так зьвярнуўся да жыхараў гэтага гораду: “Людзі атэнскія... бачу, што вы вельмі набожныя. Праходзячы міма і аглядаючы вашы сьвятнікі, я знайшоў адзін ахвярнік з напісам «Няведамаму Богу». Вось Таго, якога вы шануеце, ня ведучы, я вам прапаведую” (Дзеянні 17:22-23).

Амаль дзьве тысячы гадоў мінула ад гэтага часу, але патрэба прапаведаньня “Няведамага Бога” ў нашы дні ня меншая, як тады. Матэрнізм (практыччым і як сьветапогляд) ня змог задаволіць многіх, пакінуўшы пустэчу ў іхніх душах. Адчуваецца моцная цяга да духоўнага, голад веры. Аднак ёсьць небяспэка, што ў пошуках веры многія могуць зблудзіць і, замест Хлеба знайсці камень. Бо “Як яны маглі ўверніць у Таго, аб якім ня чулі? А як маглі чуць, калі ніхто ім не абвясціў? Але ж як маглі абвясціць, калі не былі пасланьня?” (Рым. 10:14-15).

Сьвятары і ёсьць тая пасланьня Богам, каб несці людзям адзіны сапраўдны Хлеб духоўны, прапаведуючы наша Божае ўсмнаўленьне праз Госпада Нашага Ісуса Хрыста, даючы нам Яго ў Сьвятой Эўхарыстыі і прыміраючы нас з Тварцом у споведзі.

Беларускі сьвятар а. Язэп Германовіч (1890-1978), вядомы як паэт Вінецук Адважны, у вершы “Прарок” так паэтычна апісвае пакліканьне:

Аж праняла усіх трывога –	Тут скалыхнулісь мае грудзі:
Мя ўсе пачулі голас Бога:	Благія, цёмны тмя людзі,
“Каго пашлю на сьвет нікчэмны,	Але браты мае, аднак жа –
Хоць будучь там труды дарэмны?”	Там кроў мая жывая так жа.
Прамовіў Бог – сьвяты на векі!	І слухаў Бог – сьвяты на векі!
“На кочуць людзі зразумеці	“Дзяк вась жа я, ах Божа мілі!
Благія ўсе, хоць мае дзеці:	Слабы і цёмны, і пахілы:
Хто пойдзе да таго народу,	Аднак запален і ачышчан,
Што ў “архох згубіў свабоду?”	Агнём нябесным я ахрышчан.”
Прамовіў Бог – сьвяты на векі.	І слухаў Бог – сьвяты на векі.

Сярод беларусаў патрэба сваіх сьвятароў адчуваецца асабліва балюча. Будзем маліцца, каб добры Бог паклікаў беларускіх юнакоў і мужчынаў старэйшага веку да сваёй службы і каб яны шчыра адгукнуліся на Ягоны заклік.

Молітва за пакліканьні.

Госпадэе Ісусе Хрысьце, Пастыру душ, які зрабіў апосталаў Тваіх лаўцамі людзей, пакліч цяпер новых апосталаў у Тваёй Сьвятой Царкве. Запалі ў сэрцах іх рупнасьць аб душах людзкіх і гарачае жаданьне пашыраць Тваё валадарства на зямлі. Дай ім знайсці радасьць у служэньні Табе і мужнасьць ісьці ўсьлед за Табою; бо Ты — Дарога, Праўда і Жыцьцё, і мы Табе славу аддаем, разам з адвечным Тваім Айцом і з усесьвятым, добрым і Жыцьцядайным Тваім Духам цяпер і заўсёды, і на вякі вякоў. Амін.

Назначэньне а. Аляксандра Надсона.

17 студзеня г.г. Сьвяты Айцец назначыў а. Аляксандра Надсона, Апостальскага Візытатара для беларусаў, райцам (кансультарам) Кангрэгацыі для Ўсходніх Цэркваў.

Сьветлай Памяці Вінцэнт Жук-Грышкевіч

У аўторак 14 лютага ў Бэры (Канада), на 86-тым годзе жыцьця, памёр Др Вінцэнт Жук-Грышкевіч, пакінуўшы ў глыбокім суме ўдаву, Др Раісу Жук-Грышкевіч, а таксама дачку Рагнеду і ўнукаў у Беларусі.

Нябожчык з маладзых гадоў з усёй душой аддаўся беларускаму нацыянальнаму руху, які стаўся неаддэмнай часткай ягонага жыцьця. Як выкладчык гісторыі ў Беларускай Гіманзіі ў Вільні ён узрадаваў цэлае пакаленьне беларусаў, сьведамае свайго слаўнага мінулага. Пасьля вайны, перажыўшы жудасьць савецкіх лагераў, Др Жук-Грышкевіч адразу ўзяўся за арганізацыю беларускага жыцьця на чужыне, перш у Англіі, а пасьля ў Канадзе. Ён быў таксама першым кіраўніком беларускай сэкцыі радыі "Свабода", і праз шмат гадоў займаў адказнае становішча Старшынні Рады БНР.

Др Жук-Грышкевіч быў чалавекам глыбокай веры, хоць і не любіў паказваць гэтага навуку. Шчыры католік, ён любіў і шановаў братоў праваслаўных. Дык і ня дзіва, што на ягоных паховінах, побач з каталікамі, прысутнічалі і маліліся праваслаўныя беларусы.

Сьмяротныя астаткі Вінцэнта Жука-Грышкевіча чакаюць дня агульнага ўваскрасеньня на беларускіх могілках у Іст Брансвік.

Apostolic Visitor for Byelorussians

Marian House,

Holden Avenue,

London N12 8HY, England